

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Strateginen kaupunkikehittäminen innovaatiopolitiikkana

Helka Kalliomäki 9.9.2025/Innokaupungit, Pitelemättömät -
puheenvuorosarja

Eteneminen

- ▶ 9-9.05 Intro
 - ▶ 9.05-9.30 Strateginen kaupunkikehittäminen innovaatiopolitiikkana
 - ▶ Strategisen kaupunkiprojektit
 - ▶ 9.30-9.35 Kysymyksiä ja kommentteja
 - ▶ 9.35-9.45
 - ▶ Case Turun tiedepuisto innovaatioalueena
 - ▶ 9.45 Kysymyksiä, kommentteja ja keskustelua
- ▶ ***Ohjaavia kysymyksiä:***
 - ▶ Miten kaupunkitilaa suunnitellaan tukemaan taloudellisia tavoitteita/innovaatiotoimintaa?
 - ▶ Miten strategisia kaupunkikehityshankkeita voi hyödyntää innovaatiotoiminnan kehittämisessä ja miten yhteyttä kaupunkisuunnittelun ja innovaatiotoiminnan välistä yhteyttä voisi vahvistaa?

Strateginen kaupunkikehittäminen innovaatiopolitiikkana

Kaupunkikehittäminen...

- ▶ On muuttunut 2000-luvulla strategisemmaksi ja laaja-alaisemmaksi, ja se yhdistää aiemmin erillään toimineita tahoja. Tätä muutosta ovat siivittäneet sekä kaupunkien kiristynyt kilpailu globaalissa taloudessa että yhteiskunnallisten haasteiden monimutkaisuus
- ▶ Strateginen kehittämisote konkretisoituu esim. kärkihankkeiden korostumisena. Pyrkimys on vahvistaa toimijoiden yhteistä tahtotilaa ja kehittämistoiminnan tehokkuutta, kun resursseja kohdennetaan samansuuntaisesti
- ▶ Kaupunkien menestyksessä strateginen kehittäminen edellyttää jatkuvaa navigointia eri toimijaverkostojen, aluetasojen ja näkökulmien välillä
- ▶ Perinteinen kilpailuasenne ei riitä, vaan globaalit yhteiskunnalliset haasteet vaativat entistä ennakkoluulottomampia, yhteistyöhön perustuvia ratkaisuja

...innovaatiopolitiikkana

- ▶ Tämän päivän innovaatiopolitiikka on myös laajentunut tavoitteenasetannaltaan
- ▶ Kytkeytyy laajojen yhteiskunnallisten ilmiöiden ratkaisemiseen (esim. ilmastonmuutos, kestävyyshaasteet, eriarvoisuus)
- ▶ Ei enää helpommin hallittavaa sektoripolitiikkaa, vaan systeemistä politiikkaa johon liittyy myös lukuisia haasteita
 - ▶ ”Jos innovaatiopolitiikka on ”vähän kaikkea”, on esimerkiksi sen toteuttamisen vastuuttaminen, seuranta ja tulosten mittaaminen erittäin vaikeaa” (Kolehmainen 2021)
- ▶ Toimeenpanon haasteita ratkaistaessa, paikkaperustaisen innovaatiopolitiikan mahdollisuuksiin alettu kiinnittää enemmän huomiota
 - ▶ Esim. OECD, Euroopan Komissio

OECD Regional Development Studies

Place-Based Policies for the Future

Strateginen kaupunkikehittäminen kasvattaa merkitystään kaupunkien kilpailukyvyn ja hyvinvoinnin edistämisessä. Siinä on kyse laajemmasta johtajuuden muutoksesta, jossa kaupungin strategisen johtamisen kysymykset saavat tilallisen muodon.

Kalliomäki ym. 2020

Ekosysteemisopimukset tilallisen innovaatiopolitiikan ilmentyminä

- ▶ Otteita <https://tem.fi/ekosysteemisopimukset>
 - ▶ Valtio on solminut yliopistokaupunkien kanssa pitkäjänteiset sopimukset julkisen ja yksityisen TKI-rahoituksen strategisesta kohdentamisesta globaalisti kilpailukykyisten ekosysteemien vahvistamiseksi.
 - ▶ Sopimuksilla kehitetään innovaatiotoiminnan ekosysteemejä eli tiiviitä yhteistoimintaverkostoja, vahvistetaan osaamiskärkeä sekä lisätään TKI-toiminnan vaikuttavuutta.
 - ▶ Kaupunkien isot tulevaisuusinvestoinnit ja hankinnat voidaan sopimuksilla valjastaa entistä tehokkaammin innovaatiotoimintaan.
 - ▶ Sopimusten yhteisenä tavoitteena on kehittää kaupunkilähtöisesti vähähiilisiä ja resurssiviisaita, digitalisaatiota ja teknologisia murroksia hyödyntäviä ratkaisuja.

Paikkaperustainen vs. paikkasokea innovaatiopolitiikka

	Place-based	Spatially blind
Core	Context sensitive	Neutral
Design	Explicit consideration of place	No consideration of place
Focus	Place	People or firms
Emphasis	Context, history and path development	Generalisable economic mechanisms across regions and places
Spatial focus	Cities and regions	Nation
Economic policy resources	Concentrated on identifying context-specific development needs and customised strategies	Concentrated to drive technology and innovation regardless of place
Benefits	Dispersed across space	Large cities with plenty of actors
Examples	An innovation policy scheme targeted at improving learning and innovation capacity in a region-specific way	An innovation policy scheme targeted at the best applicants regardless of where they are from. A welfare policy scheme targeted at all the people in a specific category.

Missä kaupunki, siellä innovaatio

Kaupungistumisen historia on talouskasvun ja elintason nousun historiaa. Selitys on se, että kaupungit ja metropolialueet ovat parhaimmillaan innovaatioiden kasvupaikkoja. Helsingin seudun parantamisen varaa on täälläkin.

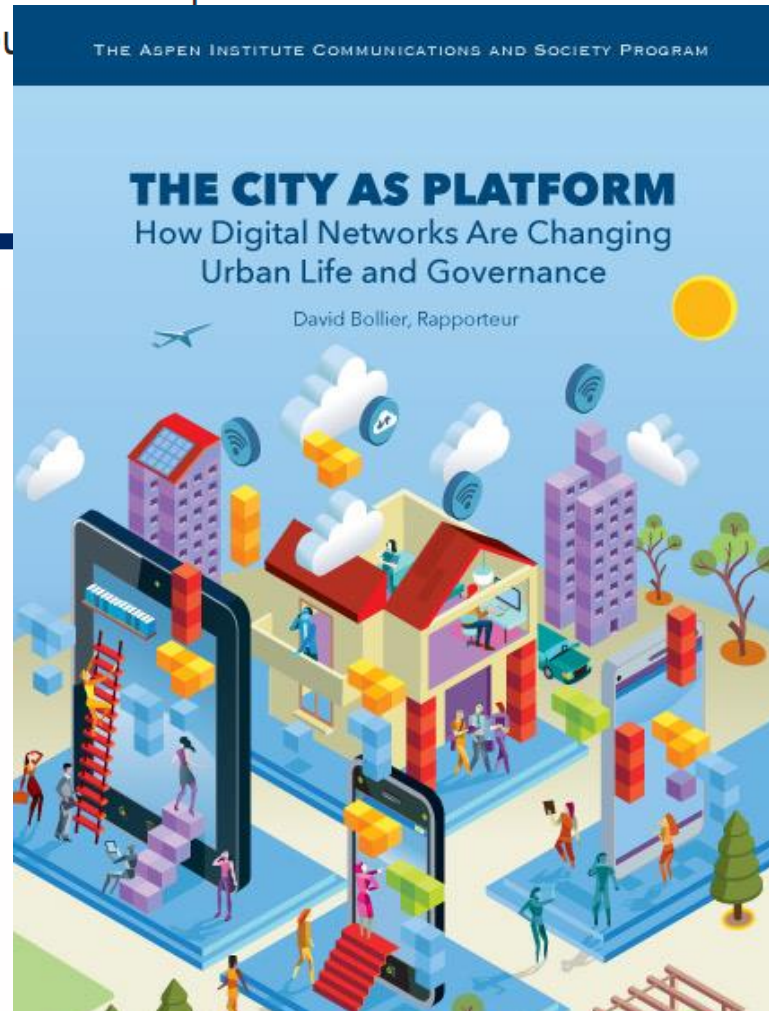
KUSTAA HULKKO

SHUTTERSTOCK

17.12.2018

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja • Yritykset • 40/2017

Kaupunkien uusi rooli innovaatioiden edistämisessä

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministerietVaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Siirtymien paikka- perustainen hallinta

News / 1.4.2025

**Vaasa awarded €4.3 million in funding
sustainable urban development**

The City of Vaasa has been granted significant international funding by the European Commission for the sustainable urban development project, in which the University of Vaasa is a partner. The total funding for the project amounts to €5.4 million, of which the EU share is 80 percent – that is, €4.3 million.

The project funding from the *European Urban Initiative (EUI)* programme supports new solutions to challenges in sustainable urban development. The aim of the programme is to develop and scale up effective solutions across the European Union. A total of 110 applications were submitted, and funding was granted to 20 projects.

– This funding is proof that our entire EnergyVaasa ecosystem is a frontrunner in the green transition, says **Suvi Aho**, project lead and Strategy Manager at the City of Vaasa.

Integrating electricity and heat into one efficient system in Vaskiluoto

Kaupunki- ja innovaatiopolitiikka ovat vahvasti toisiinsa kytkeytyneitä

- ▶ Mittakaavaedut/kriittinen massa & institutionaalinen tiheys (esim. Amin & Thrift 2015)
- ▶ Luovuutta ruokkiva kaupunkiympäristö ja -kulttuuri, ”luova luokka” (esim. Florida 2002, 2005)
- ▶ Digitalisaatio mahdollistaa informaation siirron – osaaminen eri asia (esim. Katz & Wagner 2014)
 - ▶ Osaamisen siirtämisessä maantieteellinen läheisyys edelleen etu
- ▶ Teollisuuden hybridisaatio & avoin innovointi sisäisten ja ulkoisten resurssien rajapinnassa (esim. Chesbrough 2003, Katz & Wagner 2014)
 - ▶ Mikään yritys ei pysty hallitsemaan kaikkea tarvitsemaansa osaamista, tarvitaan yhteistyökumppaneita
 - ▶ Esim. teknologiayritykset hyötyvät eniten sijainnista muiden alojen läheisyydessä, eivät enää kehitä teknologiaa omassa kuplassaan keskustojen ulkopuolella

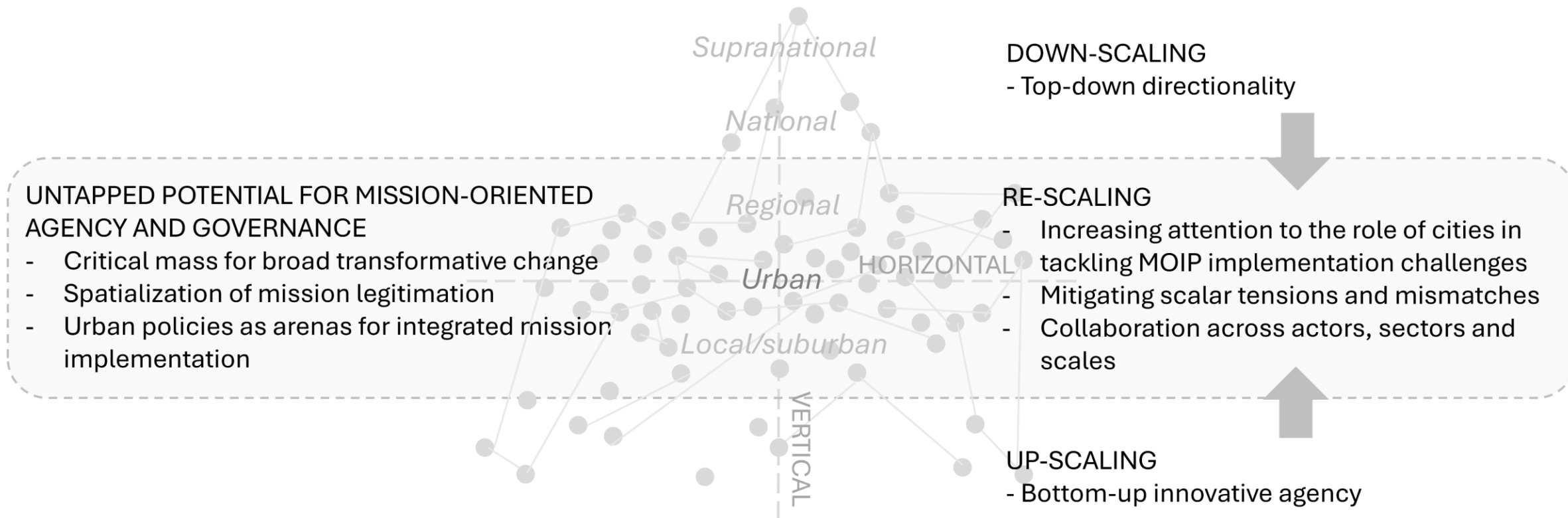

Innovaatiopolitiikan tavoitteiden laajentuminen ja suuntaavuuden paikkaperustainen hallinta

- ▶ Viimeaikainen muutos tiede-, teknologia- ja innovaatiopolitiikassa kohti transformatiivista innovaatiopolitiikkaa tähtää monimutkaisten yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemiseen suuntaavuuden avulla → tavoitteena on muuttaa kokonaiset sosiotekniset järjestelmät kohti toivottuja, yhteisesti päätettyjä tavoitteita (Schot & Steinmueller, 2018)
- ▶ → enemmän huomiota kaupunkien ja alueiden rooliin toimeenpanon haasteiden ratkaisemisessa (Henderson ym., 2024; Uyarra ym., 2025; Mouthaan ym., 2024; Brett ym., 2023; Hansen ym., 2025)
- ▶ Kaupunkien ja alueiden potentiaali tässä yhteydessä liittyy esimerkiksi tunnistettuun tarpeeseen hyödyntää paremmin käyttäjien innovaatiopotentiaalia ja paikallisesti juurtunutta tietoa toimijoista, jotka toimivat lähempänä arkisten ongelmien mittakaavaa (Wanzenböck ym., 2020; Henderson ym. 2024; Uyarra ym., 2025).
- ▶ Lisäksi potentiaali liittyy kaupunkien toimintaan oppimisen ja kokeilujen sekä politiikan integroinnin alustoina (Stead & Meijers, 2009; Wolfram ym. 2016; Kalliomäki ym., 2024), sekä kaupunkien hallinnan ja suunnittelun rooliin transformatiivisen muutoksen käynnistäjänä ja katalysoijana (McCormick ym., 2013)

Kaupunkien valjastamaton potentiaali transformatiivisen innovaatiopolitiikan voimavarana

MISSIONS AS RELATIONAL SCALES OF AGENCY

Journal of Cleaner Production

Volume 418, 15 September 2023, 138079

Review

Mission-Oriented Innovation Districts: Towards challenge-led, place-based urban innovation

Sebastian Fastenrath ^{a b} , Sam Tavassoli ^{c d}, Darren Sharp ^e, Rob Raven ^{e f}, Lars Coenen ^{g b}, Bruce Wilson ^h, Daan Schraven ⁱ

Strategiset kaupunki- projektit kaupunkien innovaatiopolitiikassa

- ▶ Strategiset kaupunkiprojektit toimivat integraation areenoina – ne yhdistävät alueellisen suunnittelun, taloudellisen kehityksen ja sidosryhmien tarpeet
- ▶ Esim. innovaatioalueet (*innovation districts*) strategisina kaupunkiprojekteina
 - ▶ Yhdistävät muodon (alueellinen suunnittelu, maankäyttö) ja toiminnon (innovaatio, yhteistyö)
- ▶ Suunnittelun muutos reaktiivisesta/sääntelylähtöisestä → strategiseksi, tulevaisuuteen suuntautuvaksi ja yhteistyöhön perustuvaksi
 - ▶ Strategiset kaupunkiprojektit tarjoavat alueellisen kehityksen ”innovaation uudelle maantieteelle”

Innovation districts as strategic urban projects: the emergence of strategic spatial planning for urban innovation

Helka Kalliomäki^a, Päivi Oinas^b and Teemu Salo^c

^aSchool of Management/Regional Studies, University of Vaasa, Vaasa, Finland; ^bDepartment of Geography and Geology, University of Turku, Turku, Finland; ^cTurku School of Economics/Centre for Collaborative research, University of Turku, Turku, Finland

ABSTRACT

This paper contributes to the emerging research on innovation districts (IDs) by conceptualizing them as strategic urban projects. IDs connect innovative activities to their spatial foundations and thus provide a territorial framework for strategic spatial planning efforts. The extant literature on IDs, focusing mainly on ID characteristics and placemaking, has failed to acknowledge that ID development requires an integrated planning approach to realize the so-called new union between form and function, which is often executed via strategic urban projects. Integrated planning, as discussed in the literature on strategic spatial planning, emphasizes coordination both between a range of stakeholder interests and between administrative sectors and spatial scales. This, in turn, is often rooted in path-dependent connections between diverse sectors and organizations. A case study examines the gradual adoption of the new strategic planning approach while the Turku Science Park area in the city of Turku, Finland, was being transformed into an ID. It demonstrates the rise of a new integrated rationale in contemporary urban planning and economic development, one that strategically envisions a spatial form for economic development objectives. The case offers lessons for academic and policy debates on ID development, underscoring competence building in strategic spatial planning.

ARTICLE HISTORY

Received 9 January 2023
Revised 10 March 2023
Accepted 16 May 2023

KEYWORDS

Strategic spatial planning; innovation district; policy integration; strategic urban project; Turku Science Park

Strategiset kaupunkiprojektit innovaatiopolitiikan tavoitteiden toimeenpanossa

- ▶ Strategiset kaupunkiprojektit luovat tiloja vuorovaikutukselle yritysten, yliopistojen, start-up-yritysten ja kansalaisten välille
- ▶ Mahdollistavat monialaisen oppimisen, jaetun johtajuuden ja uudenlaisten hallinnan kompetenssien kehittämisen
- ▶ Vahvistavat parhaimmillaan legitimizeettiä ja näkyvyyttä paikkabrändäyksen ja osallistavan suunnittelun avulla
- ▶ Esimerkki: Turun tiedepuisto

21.3.2024 Tiedepuiston visio Lundén Architecture Company

Kestävästi kasvava kaupunginosa
Turun Tiedepuisto on kaupungin energiatehokkain rakennettu alue, jonka kehittämisessä painottuvat laadukkaan perusinfraan lisäksi älykkään ja kestävän kaupungin ratkaisut ja teknologiat.

24/7/365 elävä kohtaamisten keidas
Turun Tiedepuisto on ympäri vuorokauden elävä ja viihtyisä. Hyvinvointia ja terveyttä edistävät alustat, ratkaisut ja palvelut nivoutuvat luontevaksi osaksi alueen asukkaiden, opiskelijoiden ja työntekijöiden arkea.

Logistisesti vetovoimainen fiksun liikkumisen keskus
Turun Tiedepuistossa saumattomasti toisiinsa kytkeytyvät kestävän liikkumisen muodot ja niitä tukevat palvelut tekevät arjesta sujuvaa.

Rohkeasti kokeileva innovaatio- ja osaamiskeskittymä
Turun Tiedepuisto profiloituu kansainvälisesti merkittävänä ja rohkean kokeilevana innovaatio- ja osaamiskeskittymänä, ja luo kilpailukyisen toiminta- ja kasvu ympäristön osaamisintensiiviselle tutkimus- ja yritystoiminnalle.

<https://www.turku.fi/sites/default/files/document/turun-tiedepuiston-visio.pdf>

Strategiset kaupunkiprojektit voivat olla tehokkaita kaupunkien innovaatiopolitiikan välineitä, sillä ne...

Integroivat
innovaatiotoimintaa
alueellisesti

Yhdistävät erilaisia
politiikkoja ja toimijoita

Edistävät uusia
strategisen hallinnan
muotoja, jotka tekevät
kaupungeista aktiivisia
muutoksen moottoreita

Tapaus: Turun tiedepuisto innovaatioalueena

Innovaatioalueet innovaatiopolitiikan ja kaupunkikehittämisen lähentymisen konkreettisina ilmentyminä

B Metropolitan Policy Program
at BROOKINGS

The Rise of Innovation Districts: A New Geography of Innovation in America

Bruce Katz and Julie Wagner

THE EVOLUTION OF INNOVATION DISTRICTS

THE NEW GEOGRAPHY OF GLOBAL INNOVATION

JULIE WAGNER, BRUCE KATZ, AND THOMAS OSHA
THE GLOBAL INSTITUTE ON INNOVATION DISTRICTS

The rise of innovation districts continues. In 2014, "The Rise of Innovation Districts: A New Geography of Innovation in America," documented an emerging urban geography of innovation that sits at the intersection of economy-shaping, place-making, and network-building.¹ The growth and rapid evolution of this new geography is in response to broader economic and demographic forces including the pervasiveness of technology,

embrace the attributes of density and proximity to facilitate collaborative, "open" innovation and strong social networks. Inside these growing and ever-changing districts, workers learn new ideas from fellow workers, entrepreneurs learn from nearby mentors, and venture capital firms are more likely to wisely invest in a company they can observe.²

The reaction to the development of this new urban model of innovation was nothing short of

Katz & Wagner 2014: Innovaatioaluetrendi historiallisessa katsannossa

Innovaatioalueet

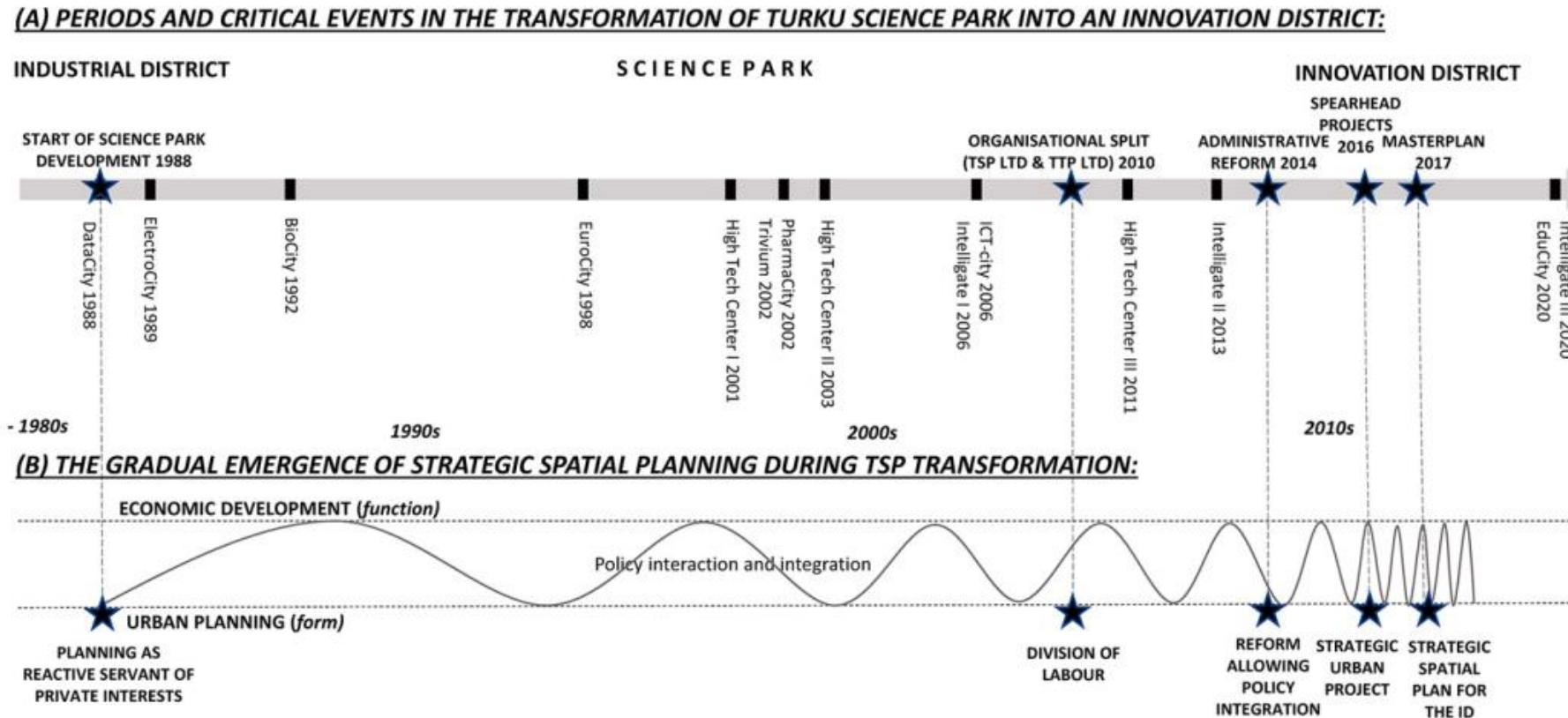
Uusi tilallinen lähestymistapa kaupunkien taloudelliseen kehitykseen ja arvon luomiseen

Alueita, joilla on tiivistä vuorovaikutusta vakiintuneiden yritysten, start-up-yritysten, yliopistojen, yliopistosairaaloiden, tutkimuslaitosten ja muiden tietointensiivisten organisaatioiden luovien työntekijöiden välillä

Näillä alueilla on myös asuntoja, palveluita ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia, mikä heijastaa paitsi innovatiivisten yritysten sijaintimieltymyksiä myös tietointensiiviseen toimintaan osallistuvien henkilöiden elämäntapamieltymyksiä

Toimintojen yhdistelmää helpottavat alueiden keskeiset fyysiset ominaisuudet, joita ovat tiheys, käveltävyys, saavutettavuus ja maankäytön monipuolisuus

The emergence of the Turku Science Park as an innovation district - The gradual emergence of strategic spatial planning for the TSP

Innovaatioalueet strategisina kaupunkiprojekteina

TURUN TIEDEPUISTON MASTERPLAN 2050

UNIVERSITY OF VAASA

Kuvat: Turun kaupunki / Lundén Architecture

Kampus- ja tiedepuistoalueen kehittäminen on yksi kaupunginvaltuuston vuonna 2016 asettamasta kärkihankkeesta. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa alueen kansainvälistä vetovoimaa, yhdistää toiminnallisuuden, maankäytön, rakentamisen ja liikkumisen hankkeet kokonaisvaltaiseksi kaupunkikehitykseksi, ja vahvistaa kaupunkiympäristön roolia älykkään kaupungin avoimena tutkimus-, testi- ja referenssialustana (Turun kaupunki 2017)

Turku Science Park Transformation

Before (pre-2010s)

- ▶ Fragmented industrial/office projects
- ▶ Cluster-based economic development focus
- ▶ City as reactive servant (responding to private initiatives)
- ▶ Weak integration across sectors & stakeholders

After (2010s–present)

- ▶ Strategic Innovation District with mixed-use design
- ▶ Integrated spatial + economic development vision
- ▶ City as proactive activator of innovation-led growth
- ▶ Strong cross-sectoral collaboration (universities, firms, hospital, citizens)
- ▶ Shared leadership & new governance forums

Yhteenvetoa

Miten kaupunkitilaa suunnitellaan tukemaan taloudellisia tavoitteita/innovaatiotoimintaa?

Miten strategisia kaupunkikehityshankkeita voi hyödyntää innovaatiotoiminnan kehittämisessä ja miten yhteyttä kaupunkisuunnittelun ja innovaatiotoiminnan välistä yhteyttä voisi vahvistaa?

Kokemuksia muista kaupungeista?

Kysymyksiä, kommentteja, keskustelua!

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Kiitos!

helka.kalliomaki@uwasa.fi

